

**Pedagógiai program
szakértői véleményezése**

Qualitas

www.qualitas.hu

**SZTE Ságvári Endre
Gyakorló Általános Iskola**

Szeged

2011.

Szakértői jelentés az

SZTE Ságvári Endre Gyakorló Általános Iskola
pedagógiai programjáról

A szakértői jelentés összefoglaló megállapítása:

A megvizsgált pedagógiai program megfelel a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. és az ezt módosító 2010. évi LXXI. törvény rendelkezéseinek, a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Kormányrendeletnek, valamint az elemzés időpontjában érvényes más jogszabályi előírásoknak, ezért **a fenntartó általi jóváhagyását javaslom.**

Készítette: Lévai Ferencné
közoktatási szakértő
szakértői igazolvány száma: 004804-02

Az eredetivel mindenben
meg egyező másolat!

Szeged, 2011. június 14.

Aláírás helyett

Cseh Györgyi
a Qualitas T&G Kft. ügyvezetője

az eredetivel

mindenben meg egyező másolat

2011. 10. 02.

QUALITAS T&G

BEVEZETÉS

A közoktatási törvény módosítását az Országgyűlés a 2010. évi LXXI. törvény elfogadásával hagyta jóvá. Ez a törvényi változás szükségessé tette a pedagógiai program jogszabályi előírásoknak való megfeleltetését is. Mivel a pedagógiai program többi részéről már készült szakértői vélemény és ezen a részeket az iskola változatlanul hagyta, ezért ez nem is képezte a jelen vizsgálat tárgyát.

A 2010. szeptembertől életbe lépett jogszabályi változások rögzítik az évfolyamismétlés és a szóveges értékelés alkalmazásának feltételeit.

Eszerint 2010/2011 tanévtől ismét lehetőség van a második év végén, illetve a további évfolyamokon is arra, hogy a nevelőtestület szülői beleegyezés nélkül dönthet a diákok évfolyamismétléséről. A tanuló az első évfolyamon azonban továbbra is csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

A módosított törvény rögzíti, hogy az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon pedig félévkor szóveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. A törvényi rendelkezés alapján azonban az intézmények a pedagógiai programjukban saját maguk határozhatnak arról, hogy a második év végétől a negyedik év félév végéig a szóveges értékelést vagy a hagyományos osztályzatos módszert használják, esetleg a kettőt együtt. Ugyanakkor iskolaváltásnál, vagy ha más esetben erre szükség van, az intézmény a szülő kérésére köteles a tanuló félévi és az év végi minősítését osztályzattal is kifejezni. Az iskola által alkalmazott jelölés, értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait a helyi tantervben kell továbbra is meghatározni.

A törvenymódosítás harmadik fontos eleme a nem szakrendszerű oktatás 5-6. évfolyamon történő kötelező alkalmazására vonatkozó előírás eltörlése, amely alapján az iskoláknak 2008. szeptember 1-jétől kellett a tanítást megszervezniük. A most elfogadott új szabályok értelmében kötelezően csak az 1-4. évfolyamon folyik nem szakrendszerű oktatás. Az 5-6. évfolyamon nem szakrendszerű oktatás, maximum a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások 50 %-ában, csak az iskola döntése alapján folyhat.

A nem szakrendszerű oktatás tehát ezeken az évfolyamokon csupán lehetőséggé válik, amelyről az iskolák szabadon határozhatnak.

A SZAKÉRTŐI ELEMZÉS TÖRVÉNYI HÁTTERE

- 1993.évi LXXIX. törvény a közoktatásról
- 2010. évi LXXI. törvény a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról¹
- Nemzeti Alaptanterv (130/1995. (X. 26.) Korm. r.)
- 243/2003. (XII.17) Korm. r. a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 202/2007. (VII. 31.) Korm. r. a NAT módosításáról
- A kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 28/2000. (IX.21.) OM rendelet /módosításaival/
- 17/2004. (V.20.) OM rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának a rendjéről
- 34/2008. (XII.12.) OKM rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának a rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 17/2004. (V.20.) OM rendelet módosításáról
- 2/2005. (III.1) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről /módosításaival/
- 16/2004. (V. 18.) OM-GyISM együttes rendelet az iskolai sporttevékenységről
- 1993. évi LXXXI. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

¹ A törvényt az Országgyűlés a 2010. július 5-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2010. július 9.

A SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNYEZÉS SZEMPONTJAI

- törvényesség
- szakszerűség
- megvalósíthatóság

A VIZSGÁLAT MÓDSZERE

Dokumentumelemzés

A SZAKÉRTŐI ELEMZÉS LEGFONTOSABB, ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSAI

1. Szakértői vélemény a nevelési programról

A nevelési program alapos, gazdag tartalmú program, az alapító okiratnak mindenben megfelel. A nevelési programban megjelennek a NAT új követelményei is.

2. Szakértői vélemény a helyi tantervről

Az iskola minden tekintetben a közoktatási törvény előírásainak megfelelő helyi tantervet készített. A helyi tanterv áttekinthető munka, biztosítékát jelenti a színvonalas iskolai tevékenységnek. Az alapító okirattal szinkronban van.

3. Hatálybalépés, érvényesség

A pedagógiai program legitimációjáról a záradék rendelkezik. A rendelkezések az előírásoknak megfelelnek, a szükséges egyeztetések, véleményeztetések folyamatban vannak, illetve már részben meg is történtek.

Pedagógiai program szakértői véleményezése

ÁLTALÁNOS FORMAI MEGFELELÉS

Terület/tartalom	Van	Nincs
Rendelkezésre áll-e a pedagógiai program elfogadása folyamatában a		
▪ diákönkormányzat véleményezése	a szakértői	
▪ Szülők Közösségének véleményezése	állásfoglalás után	
▪ nevelőtestület elfogadása	kerül sor a véleményeztetésre	
A pedagógiai program érvényességi idejének meghatározása.	igen	
Aláírás, pecsét megléte.	igen	

TÖRVÉNYESSÉGI MEGFELELÉS

Az iskola nevelési programja (KTV. 48.§ /1/ bek. a pont), ennek keretén belül:	Van	Nincs
▪ az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai		
o alapelvei	igen	
o céljai	igen	
o feladatai	igen	
o eszközei	igen	
o eljárásai	igen	
▪ a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok,	igen	
▪ a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok,	igen	
▪ a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	igen	
▪ a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek,	igen	
▪ a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok,	igen	
▪ a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program,	igen	
▪ a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek,	igen	
▪ a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke,	igen	
▪ a szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei.	igen	

Pedagógiai program szakértői véleményezése

Az iskola helyi tanterve (KTV. 48.§ /1/ b pont), ennek keretén belül:	Van	Nincs
▪ az iskola egyes évfolyamain tanított		
○ tantárgyak	igen	
○ kötelező és választható tanórai foglalkozások	igen	
○ tanórai foglalkozások óraszámai	igen	
▪ az alkalmazható		
○ tankönyvek, kiválasztásának elvei,	igen	
○ tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei,	igen	
▪ az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei,	igen	
▪ moduláris oktatás esetén az egyes modulok értékelését és minősítését, valamint beszámítását az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe	igen	
▪ az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái (összhangban a KT. 70. §)	igen	

Az iskola helyi tanterve (KTV. 48.§ /1/ b pont), ennek keretén belül:	Van	Nincs
▪ a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei,	igen	
▪ jogszabály keretei között - a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája,	igen	
▪ a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerei	igen	

Az iskola pedagógiai programja részeként (Kt. 48.§ (3)-(4))	Van	Nincs
Az iskolai írásbeli beszámoltatások		
▪ formái	igen	
▪ rendje	igen	
▪ korlátai	igen	
▪ a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe	igen	
▪ súlya	igen	
Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli feladatok	igen	
▪ elvei	igen	
▪ korlátai	igen	
Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt szóbeli feladatok	igen	
▪ elvei	igen	
▪ korlátai	igen	

Pedagógiai program szakértői véleményezése

Az iskola nevelési programja részeként (202/2007. (VII. 31.) Kormányrendelet a NAT módosításáról)	Van	Nincs
Megjelennek-e kulcskompetenciák a nevelési programban?	igen	
Van-e bevezetési ütemezés a pedagógiai program módosításának bevezetéséhez?	igen	

Tantárgyi és időterv	megfelel	nem felel meg	hiány
Tantárgyi struktúra, tantárgyakhoz rendelt óraszám	igen		

A SZAKÉRTŐI ELEMZÉS MEGÁLLAPÍTÁSAI

Az SZTE Ságvári Endre Gyakorló Általános Iskolának a pedagógiai programja gondos és pontos dokumentum. Az iskola céljai reálisak, konkrétak, logikus rendszert alkotnak.

Az iskola pedagógiai programja a Kt. 48. paragrafusának megfelelő kettős tagolást követi:

- nevelési programból és
- helyi tantervből áll.

A pedagógiai program két fő része szoros kapcsolatban áll egymással.

A nevelőtestület által készített pedagógiai program jól felépített stratégiai terv, mely a törvényi követelményeknek megfelelően írja le és határozza meg az intézmény sokrétű tevékenységét.

1. Szakértői vélemény a nevelési programról

A nevelési program küldetésnyilatkozatából és jövőképéből megismerhetjük a nevelőtestület által vallott értékeket és pedagógiai hitvallását. Olyan értékeket képviselnek és közvetítenek, melyekkel biztosítják a tanulók sokoldalú fejlesztését.

A nevelési programban a közoktatási törvény előírásai szerint megfogalmazták az *alapelveket, a célokat és feladatokat*.

A nevelőtestület által megfogalmazott alapelvek fontos és jó vezérelvként szolgálnak egy modern és az új iránt fogékony intézmény számára.

Öröndetes, hogy minden célhoz megfogalmazták a *sikeresség és mérhetőség feltételeit (a sikerkritériumokat)*, melyek a célok elérésének megvalósulását könnyen ellenőrizhetővé teszik és egyben biztosítékát is jelentik az eredményes nevelő-oktató munkának.

A célok megvalósulását támogató pedagógiai feladatok a tanulók képességeinek, készségeinek kibontakoztatását, a nevelési, tanítási-tanulási folyamat fejlesztését célozzák.

A tanulók személyiségének fejlesztésében a pedagógusok új feladatokat is felvállalnak, ehhez adekvát pedagógiai módszereket alkalmaznak (pl. differenciált tanulásszervezés, kooperatív technikák alkalmazása, projektoktatás, moduláris oktatás, tantárgytömbösített oktatás, témahét stb.).

2. Szakértői vélemény a helyi tantervről

Az iskola helyi tanterve az oktatási alapidokumentumok figyelembevételével, azok alapján készült.

A helyi tanterv tartalmazza a NAT valamennyi műveltségterületét.

Az iskola által alkalmazott tantárgyszerkezet és az óratervben meghatározott időkeret megfelel a törvényi előírásoknak és a programban megfogalmazott céloknak. Adekvát a kerettantervi rendelet előírásainak, a kötelező, valamint a nem kötelező órakeret felhasználása jogszerű.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének követelményei és formái részletesen kidolgozottak.

Az írásbeli és szóbeli számonkérés rendjének kidolgozása konkrét és egyértelmű. Az iskolai beszámoltatások formái és rendje lehetővé teszik a helyi tanterv követelményeinek elsajátítását.

Az iskola a törvényi előírásoknak megfelelően szabályozta a szöveges értékelésre vonatkozó intézményi előírásokat.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést adnak a tanulók előrehaladásáról.

A szöveges értékelés rendszere részletesen kidolgozott. Félévenként és tantárgyanként pontosan meghatározták az alkalmazott minősítési fokozatokat.

A második év végétől az osztályozás hagyományos fokozataival (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen) értékelik a diákokat. Itt is évfolyamonkénti és tantárgyi bontásban meghatározásra kerültek azok a mutatók, amelyek az egyes osztályzatokat tükrözik.

A közoktatási törvény 8.§ (3), valamint a 133. § (1) alapján az intézmény 2008 szeptemberétől nem szakrendszerű képzést valósít meg.

A nem szakrendszerű oktatás fenntartási időszaka az iskolában a 2010-2012. tanév végéig tart az 5. évfolyamon. A 2012/2013. tanévtől a 6. évfolyamon is megszűnik a nem szakrendszerű oktatás, amit addig a tanórák 25-50%-ában alkalmaznak. Így a nem szakrendszerű oktatás kivezetését felmenő rendszerben végzik.

A pedagógiai programnak pontosan meghatározták azokat a részeit, amelyek kivezetésre kerülnek a nem szakrendszerű oktatás megszűnésével.

A SZAKVÉLEMÉNY ÖSSZEFOGLALÁSA

1. Az SZTE Ságvári Endre Gyakorló Általános Iskola vezetői és pedagógusai által módosított pedagógiai program kiemelkedő minőségben és nagy precizitással megfelel a 2010. évi LXXI. törvénynek, mely a pedagógiai program módosítására és tartalmára vonatkozó előírásokat tartalmazza.
2. A pedagógiai program átdolgozása és kiegészítése kiváló szakmai színvonalon valósult meg. A pedagógiai program 2011. évi módosításánál külön dokumentumban találhatók meg az új elemek.

Az osztályzattal történő értékelés rendszeréről szóló fejezet részletes, jól tagolt, könnyen áttekinthető és mindenki számára egyértelmű szabályozást tartalmaz.

3. A benyújtott pedagógiai program záradéka tartalmazza a nevelőtestület programot elfogadó nyilatkozatának eredményét (2011. 03. 24.).

Összességében megállapítható, hogy az iskola pedagógiai programja formájában és tartalmában egyaránt igényes munka, mely a körülmények és a lehetőség alapos ismeretén alapszik, ezáltal az intézményben folyó nevelő-oktató munka színvonalának folyamatos emelkedését szolgáló eszközként funkcionál.

A programban szereplő módosítások szervesen illeszkednek a 2010 nyarán elfogadott pedagógiai program többi eleméhez.

Az intézmény pedagógiai programja mind a törvényességnek, mind a központi elvárásoknak megfelel a nem szakrendszerű oktatás kivezetésének és a tanulók teljesítményének szöveges és osztályozással történő értékelés rendszerének vonatkozásában is.

Az iskola pedagógiai programjának mellékletében szereplő osztályzattal történő értékelés rendszere tartalmát és küllemét tekintve is példaértékű helyi szabályzás. Az egyes fejezetek kidolgozottsága szakszerű, átgondolt, mely komoly szakmai fejlesztő munkát tükröz.

A program logikus, következetes felépítettsége, a módszerek és a technológiák precíz megfogalmazása garancia arra, hogy az intézmény továbbra is jó színvonalon eleget tud tenni a fenntartó, a szülők és a tanulók elvárásainak.

Az átdolgozott pedagógiai program a jogszabályi előírásoknak megfelel, így a fenntartónak szíves figyelmébe ajánlom és jóváhagyásra javaslom.

A pedagógiai program kidolgozásához és kiegészítéséhez gratulálok az iskola igazgatójának, az iskolavezetésnek és a módosításban résztvevő pedagógusoknak. A program megvalósításához sok sikert, további jó munkát kívánok az egész nevelőtestületnek!